

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
2 Пж 5375/20
25.03.2021. године
Београд

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Горана Савића, председника већа, судије Вере Тешић и судије Бранке Жерајић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Стечајна маса ППК „Сонта“, АД - у стечају, Сонта, ул. Војвођанска бр. 59, чији је пуномоћник Сава Обрадовић, адвокат из Апатина, ул. Бранка Радичевића бр. 3, против туженог Саобраћајно предузеће „Сигнал“ ДОО, Озаци, ул. Железничка бр. 34, чији је пуномоћник Синиша Кесерић, адвокат из Новог Сада, ул. Соње Маринковић бр. 11/1, ради дуга, вредност предмета спора 6.759.237,16 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Сомбору П. 232/2019 од 06.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 25.03.2021. године, донео је:

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ жалба туженог, као неоснована, па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Сомбору П. 231/2019 од 06.10.2020. године.

Образложење

Побијаном одлуком Привредног суда у Сомбору П. 231/2019 од 06.10.2020. године, у ставу првом, обавезан је тужени да тужиоцу, на име коришћења објекта тужиоца у периоду од 16.06.2008. године, до 30.12.2010. године плати износ од:

- 109.792,00 динара са законском затезном каматом почев од 21.06.2008. године
- 219.584,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.07.2008. године
- 219.584,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.08.2008. године
- 219.584,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.09.2008. године
- 219.584,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.10.2008. године
- 219.584,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.11.2008. године
- 219.584,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.12.2008. године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.01.2009.године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.02.2009.године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.03.2009.године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.04.2009.године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2009.године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.06.2009.године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.07.2009.године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.08.2009.године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.09.2009.године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.10.2009.године
- 221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.11.2009.године

-221.888,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.12.2009.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.01.2010.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.02.2010.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.03.2010.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.04.2010.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.05.2010.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.06.2010.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.07.2010.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.08.2010.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.09.2010.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.10.2010.године
-223.040,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.11.2010.године
-215.845,07 динара са законском затезном каматом почев од 05.12.2010.године

па до исплате, све у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Ставом другим обавезан је тужени да тужиоцу, на име трошкова поступка исплати износ од 608.508,80 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде“.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјави жалбу побијајући исту у целости, из свих законом предвиђених разлога, па, у смислу жалбених навода предлаже да се побијана пресуда преиначи, тако што ће се тужбени захтев тужиоца у целости одбити као неоснован или укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење. Трошкове опредељено тражи.

У одговору на жалбу тужилац у целости оспорава тачност жалбених навода и основаност жалбених разлога предлаже да се жалба туженог у целости одбије као неоснована а побијана пресуда потврди. Трошкове жалбеног поступка опредељено је тражио по АТ.

Испитујући законитост и правилност првостепене пресуде у границама одређеним чланом 372. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/2004 и 111/2009), Привредни апелациони суд, као другостепени, налази да жалба туженог није основана.

У првостепеном поступку нису учињене апсолутно битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 1, 2, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности. Неосновано се у жалби туженог указује да је побијана одлука донета уз битну повреду из тачке 5. цитираног члана, наводећи да је заснована на недозвољеном располагању тужиоца, имајућу у виду да се потраживање тужиоца односи на потраживање накнаде за коришћење пословног простора који је у време коришћења био у својини тужиоца, са којим је тужилац имао неспорно право располагања.

Није учињена ни битна повреда поступка из члана 361. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју се неосновано указује у жалби туженог. О битним чињеницама дати су јасни разлози и пресуда нема таквих недостатака због којих се њена правилност не би могла испитати.

Неосновано се у жалби указује да је побијана одлуке донета уз битну повреду из члана 361. став 1. у вези члана 384 став 2. Закона о парничном поступку, наводећи да првостепени суд није поступио по налогу другостепеног суда те није извео све доказе на које је указано решењем Привредног апелационог суда Пж 65/10 од 24.10.2019. године. Првостепени суд је ценио чињеницу да је у поступку који је вођен пред истим судом под бр. П. 278/2016 (касније П.69/2019) правноснажно утврђено потраживање туженог према тужиоцу у износу од 6.532.783,87 динара, али је нашао да исто није од утицаја на одлуку у овом поступку, јер ће тужени наведено потраживање намирити у

поступку стечаја у складу са решењем о главног деоби, док тужиоцу стоје на располагању други, општи механизми наплате потраживања.

Такође, није учињена ни битна повреда поступка из члана 361. став 2. тачка 7. Закона о парничном поступку, из разлога што нису изведени докази саслушањем предложених сведока, на околност коришћења пословног простора, имајући у виду да је суд овлашћен да цени које доказе ће извести за утврђење одлучне чињенице, па у ситуацији када је на околност предаје пословног простора тужиоцу од стране туженог, тужилац доставио два Записника о примопредаји, од којих се један односи на примопредају силоса, сушаре и подног складишта и покретних ствари на кат. парцели бр. КО, а други на складиште за минерално ђубриво на железничкој станици у, који је испред тужиоца потписао стечајни управник АА, а испред туженог, законски заступник ББ, саслушање сведока на околност датума предаје и времена коришћења наведеног простора је сувишно, због чега је правилно првостепени суд, применом члана 221. Закона о парничном поступку, одбио као сувишан доказ саслушањем предложених сведока, на исту околност.

Предмет спора је потраживање тужиоца према туженог у износу од 6.759.237,16 динара на име накнаде за коришћење некретнина тужиоца по престанку закупног односа и то пословног простора – силоса, сушаре и подног складишта, које се налазе на кат. парц бр. КО, као и складишта за минерална ђубрива које се налази код железничке станице у, у периоду од 16.06.2008. године, до 30.12.2010. године.

Пред првостепеним судом је утврђено је да су парничне странке биле у пословном и правном односу и то: правни претходник тужиоца, у својству закуподавца и тужени, у својству закупца, тако што су дана 05.04.2007. године, закључили Уговор о закупу силоса и подног складишта, којим је закуподавац – правни претходник тужиоца, туженом дао у закуп силос капацитета 500 вагона, заједно са сушаром и свим пратећим објектима у склопу силоса и подни магацин капацитета 175 вагона, који се налази на кат. парцели бр. КО, на период од дана потписивања уговора до 01.04.2008. године. Закупнина је првобитно уговорена на износ од 250.000,00 динара, месечно без ПДВ-а. Уговорне стране су мењале овај уговор у неколико наврата. Најпре је Анексом од 26.09.2007. године, промењен рок трајања закупа до 01.08.2008 године, а Анексом од 19.10.2007. године, закуп је продужен до 31.12.2008. године, уз констатацију да је закупнина плаћена за период од годину дана, те да је купац ступио посед непокретности са месец дана закашњења. Анексом од 20.11.2007. године, закуп је продужен до 31.12.2010. године, а такође је смањена закупнина, па је тако предвиђено да иста сада износи 200.000,00 динара, месечно, без ПДВ-а, уз ближе прецизирање да ће се овај износ обрачунавати за све време трајања закуподавног односа.

Поред објекта који је користио на основу предметног уговора о закупу, тужени је био купац и стоваришта – складишта за минерална ђубрива које се налази код железничке станице у, на коме је правни претходник тужиоца носилац права коришћења. Предметно складиште смештено је на земљишту у власништву предузећа које управља железницом, па су ППК „Сонта“ и ЈЖТП „Београд“ закључили дана 30.12.1997 године, Уговор о закупу железничког земљишта.

Међу парничним странкама током поступка није било спорно да је решењем првостепеног суда Ст. 4/2008 од 23.04.2008. године, отворен стечај над правним претходником тужиоца - ППК „Сонта“. Стечајни управник је дана 14.05.2008 године, упутио туженом обавештење о отказу уговора о закупу силоса и подног складишта од 05.04.2007 године, остављајући му отказни рок од 30 дана од дана пријема обавештења. Тужени је ово обавештење примио дана 15.05.2008. године. Истог дана упућено је обавештење о отказу уговора о закупу складишта код железничке станице у, такође уз отказни рок од 30 дана.

Непокретности, како оне које се налазе на кат. парцели бр. КО, тако и стовариште код железничке станице у, као саставни део капитала приликом продаје стечајног дужника ППК „Сонта“ као правног лица, продате су дана 28.12.2011. године. Међу парничним странкама током поступка није било спорно да тужени у отказном року није вратио тужиоца објекте које је користио, него да је то учинио 30.12.2010. године, о чему су сачињена два Записника о примопредаји, један се односи на примопредају силоса, сушаре и подног складишта и покретних ствари на кат. парцели бр. КО, а други на складиште за минерално ђубриво на железничкој станици у Записнике је испред тужиоца потписао стечајни управник АА, а испред туженог, законски заступник ББ.

Тужиочево складиште за минерална ђубрива налази се уз пругу, на земљишту које је у власништву јавног предузећа које управља железницом. Већину таквих објеката железница као јавно предузеће издаје сходно ценовницима које генерални директор доноси на почетку сваке календарске године. Према Ценовнику из 2008. године, накнада за већ изграђене магацинске објекте, са надстрешницама и гаражама у зони 9 износила је 17,00 дин/м², у 2009. години, 19,00 дин/м², а у 2010. години 20,00 дин/м² без ПДВ-а. Како је објекат који је користио тужени површине 1.152 м², применом наведених ценовника, а простом математичком рачуницом множења првостепени суд је утврдио да је накнада за 2008. годину, износила 19.584,00 динара, месечно, за 2009. годину 21.888,00 динара, месечно, а за 2010. годину 23.040,00 динара, месечно. Првостепени суд је увидом у правноснажну пресуду истог суда П.280/2004 од 05.06.2015. године, утврдио да је одбијен као неоснован тужбени захтев СП „Сигнал“ којим је тражио да се утврди постојање закуподавног односа са Стечајном масом ППК „Сонта“, као правним следбеником закупдавца ППК „Сонта“, до 31.12.2010. године, на основу закљученог Уговора о закупу силоса и подног складишта од 05.04.2007. године. У овој одлуци заузет је став да је стечајни управник ППК „Сонта“ на законити начин отказао уговор о закупу Обавештењем од 14.05.2008 године, уз остављање отказног рока од 30 дана. Због овога је изведен закључак да је протеком отказног рока престао да уговор о закупу, те да тужени наведени простор држи без правног основа.

Током првостепеног поступка утврђено да је тужени био у поседу спорних непокретности у периоду за који се тражи накнада, односно од 16.06.2008. године, када му је отказан уговор о закупу, до 30.12.2010. године, до дана примопредаје непокретности.

По ставу првостепеног суда да је у обавези да плати тужиоцу предметну накнаду, јер за коришћење истих није имао правни основ. Према становишту првостепеног суда, тужилац је осиромашен за утужени износ закупнине коју био остварио да је предметне објекте издавао у закуп, односно да се тужени обогатио на начин што се његова имовина за тај износ није умањила, а објекте је у спорном периоду користио. У погледу објекта који се налази на кат. парцели бр. КО, за који постоји уговор о закупу који је закључен између парничних странака, према становишту првостепеног суда, износ тражене накнаде има се одмерити у висини закупнине коју су уговорне стране уговориле. То је износ од 200.000,00 динара месечно, из последњег закљученог Анекса уговора од 20.11.2017. године, уз обрачун сразмерног дела за месец јул 2008. године и децембар 2010. године, сходно времену коришћења објекта у тим месецима. Што се тиче висине накнаде услед некоришћења објекта на железничкој станици, иста је према становишту првостепеног суда утврђена на основу Ценовника ЈП Железнице Србије.

Како се ради о туженом као несавесном стицаоцу, јер је протеком отказног рока имао сазнање да предметне непокретности тужиоца држи без правног основа, то према становишту првостепеног суда постоји обавеза враћања, којој није удовољио, па је суд

на сваки појединачни износ главног дуга на име закупнине, тужиоцу досудио законску затезну камату почев од 05.-ог у месецу, за сваки текући месец, као дана стицања, сагласно чл. 214. ЗОО. Поред овога, према становишту првостепеног суда, ради се о потраживању које није застарело применом општег рока застарелости од 10 година, из чл. 371. ЗОО, јер се ради о неоснованом обогаћењу из чл. 210. ЗОО.

Правни став првостепеног суда у целости прихвата и Привредни апелациони суд, а наводима жалбе није доведена у питање законитост и правилност првостепене одлуке.

Неосновани су наводи жалбе којима се оспорава правни став првостепеног суда о праву на накнаду ради употребе туђе ствари, наводећи да тужилац поступањем туженог није осиромашен, односно да није дошло до умањења имовине тужиоца, поступањем туженог, јер је неспорно утврђено да је тужени платио закупнину за период претходно уговорене закупнине, због чега је туженом усвојен тужбени захтев, па је правноснажном пресудом Привредног суда у Сомбору П.69/2019 од 11.06.2019. године, утврђено као основано потраживање туженог према тужиоцу у износу од 6.532.783,87 динара. Међутим, предмет тужбеног захтева није наплата закупнине, већ накнада за употребу туђе ствари у своју корист, сходно члану 219. Закона о облигационим односима, за период након отварања поступка стечаја, односно од 16.06.2008. године, када је отказан уговор о закупу, до 30.12.2010. године, дана примопредаје непокретности. Обавеза плаћања закупнине је престала даном отказа уговора о закупу, када је тужени био у обавези да испразни пословни простор и исти преда тужиоцу, што тужени није учинио, већ је наставио да користи простор тужиоца без правног основа. Из наведеног следи да је престанком уговора о закупу престала и обавеза плаћања закупнине, па је тужени за унапред плаћену закупнину имао право да тражи повраћај уплаћених средстава, имајући у виду да је отпао правни основ на основу кога је извршено плаћање. Тужени је ради повраћаја више плаћене закупнине поднео пријаву потраживања, а пресудом Привредног суда у Сомбору П-69/2019 од 11.06.2018. године, туженом је утврђено као основано наведено потраживање, иако се, по ставу овог суда, ради о потраживању које је настало након отварања поступка стечаја, тј. даном отказа уговора о закупу тј. 15.06.2008. године, и представљају обавезу стечајне масе. Пребој међусобних потраживања дозвољен је уколико су услови за пребој наступили пре подношења предлога за покретање стечајног поступка. У том случају поверилац то право не губи отварањем стечајног поступка, већ има могућност да до истека рока за пријаву потраживања суду достави пријаву на целокупни износ потраживања и изјаву о пребијању, сходно члану 82. став 1. и 2. Закона о стечају. Како у време подношења предлога за отварање стечајног поступка тужилац није имао потраживање према туженом, а потраживање туженог је настало након отварања стечајног поступка до истека рока за подношење пријаве потраживања, следи да тужени и није уз пријаву потраживања имао основ за достављање изјаве о пребијању.

То даље значи да нису основани жалбени наводи туженог да је дошло до гашења међусобних потраживања пре отварања поступка стечаја, односно да је међу парничним странкама спроведена компензације. Ово из разлог што тужени није доказао да су парничне странке имале међусобно потраживање подобно за пребој пре подношења предлога за отварање стечајног поступка, сходно члану 82. став 2. Закона о стечају, у ком случају би дошло до пребоја међусобних потраживања, уз услов достављања изјаве о пребијању.

У конкретном случају правилно је првостепени суд нашао да чињеница да је туженом утврђено као основано претходно оспорено потраживање, не утиче на одлуку у овом поступку. Тужилац, као стечајни дужник има право на наплату потраживања по општим правилима наплате, док тужени, као стечајни поверилац, коме је утврђено као

основано потраживање, сходно члану 80. став 1. Закона о стечају има правно на наплату потраживања само у поступку стечаја, у ком се спроводи колективно намирење поверилаца, по правилима стечајног поступка. Такође, пребој међусобних потраживања није могућ ни по општим одредбама о пребијању у смислу члана 336. Закона о облигационим односима јер се не ради о истом квалитету права, имајући у виду да је тужени обавезан да тужиоцу плати одређени износ, а тужени у односу на тужиоца има утврђено постојање потраживања.

Самим тим није основан ни жалбени навод којим тужени указује да је подношењем пријаве потраживања, као и измене и допуне пријаве, у којој је навео да је у целости платио закупнину, и то за цео временски период важења уговореног закупна, као и за време држања у поседу закупљене непокретности, у суштини истакао и приговор пребијања потраживања, имајући у виду да о изјави о пребоју, уколико је иста и поднета, није одлучено, због чега је тужени евентуално требао захтевати изјашњење стечајног управника о изјави о пребоју, с тим што тужени када је наплату потраживања тражио подношењем пријаве потраживања те утврђењем основаности истог и није имао основа за достављање изјаве о пребијању за потраживање тужиоца које још није било ни настало.

Нису основани ни жалбени наводи којим се побијана одлука оспорава у делу висине досуђене накнаде. Правилно је првостепени суд висину накнаде одредио сходно тржишној висини закупнине за наведени простор, правилно налазећи да је умањење закупне за објекте на парцели број КО анексом од 20.11.2007. године, одраз тржишних прилика, и исту утврдио у износу од по 200.000,00 динара месечно, док је висину закупнине за објекат на Железничкој станици, такође правилно, утврдио применом ценовника ЈП Железница, јер је наведена цена упоредива са тржишном ценом закупа објекта тужиоца, који се налази на истој локацији, а тужени током поступка није доставио доказ да је тржишта висина закупнине на наведеној локацији мања.

Правилна је и одлука о трошковима поступка донета правилном применом чл. 153, 154 и 163. став 1 до 4. Закона о парничном поступку, као и АТ и ТТ у време настанка таксене обавезе, сходно упреху тужиоца у спору.

Сходно изнетом одлучено је као у изреци применом чл. 390. Закона о парничном поступку.

БЖ/ЦМ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Горан Савић, с.р.
За тачност отправка